

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ДО ПРИЙНЯТТІ РІШЕНЬ В ПРОЦЕСІ ВІДБУДОВИ ТА СПРАВЕДЛИВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЯ В УКРАЇНІ

Орос В.О., магістрант, volodymyr.oros.kita@donntu.edu.ua

Теличко Г.О., к.т.н, hanna.telychko@donntu.edu.ua

ДВНЗ Донецький національний університет, Луцьк, Україна

Після повномасштабного вторгнення в Україну виявлено значні збитки внаслідок руйнувань та пошкоджень нерухомого майна, обсяг яких перевищує сотні мільярдів доларів США. Це призвело до серйозних економічних втрат, шкоди екології та безпрецедентних демографічних змін через вимушену міграцію.

Україна, обираючи євроінтеграційний шлях, стикається із сучасними екологічними викликами та потребує реформування державної енергетичної політики. Зміни у світових тенденціях та використання новітніх технологій призводять до зменшення частки використання вугілля та інших викопних ресурсів в енергетичному балансі України. Це впливає на вугільні регіони, вимагаючи від них справедливої трансформації енергетичної галузі та розвитку нових напрямків.

Громадянське суспільство має стати ключовим агентом у побудові прозорого, ефективного та інклюзивного управління відбудовою та справедливою трансформацією. Це важливо для забезпечення включення всіх цільових аудиторій та сприяння встановленню діалогу та довіри між ними. Громадянське суспільство повинно також мати можливість впливати на прийняття рішень, включаючи законодавчі зміни та інструменти в контексті відбудови громад та регіонів, що сприятиме підвищенню рівня довіри, прозорості та ефективного використання коштів відновлення.

В епоху цифрових інновацій, активне залучення громадян до процесів прийняття рішень стає ключовим елементом відбудови та трансформації суспільства. Цифрові інструменти відкривають нові можливості для створення прозорих та демократичних механізмів, що сприяють справедливій трансформації в Україні.

Дослідження світових тенденцій свідчать, що для ефективної та прозорої реалізації проєктів відновлення необхідно забезпечити демократичне долучення до процесу відбудови всіх зацікавлених сторін. Оскільки головними ініціаторами проєктів мають стати саме громади, важливо підвищувати рівень залученості громадян на всіх етапах їх реалізації [1]. Одним з ключових інструментів залучення громадян до процесу відбудови України має стати модуль електронної демократії e-Dem, що буде інтегрований в цифрову екосистему управління відбудовою DREAM - Державна цифрова еко-

система управління відновленням. Функції модуля e-Dem передбачають, зокрема, можливість внесення пропозицій, е-голосування та е-опитування, навчання та обмін найкращими практиками [2].

Метою роботи є дослідження та вибір для впровадження сучасних цифрових інструментів для підтримки прозорого та демократичного залучення громадян, ВПО та НУО до проєктів відбудови та трансформації.

Дослідження сучасних цифрових інструментів для прозорого та демократичного залучення громадян та організацій в проєкти відбудови та трансформації є актуальним та стратегічно важливим завданням. Використання алгоритмів штучного інтелекту використовуються для аналізу великих обсягів даних та прогнозування можливих варіантів розвитку [3].

Залучення громадян через чатботи для зручного та доступного обміну інформацією та збору відгуків є актуальною темою в сучасному дослідженні. Чатботи, які базуються на штучний інтелекті, стають все більш популярними для взаємодії з користувачами через месенджери та інші платформи [4]. Вони можуть бути використані для надання інформації, вирішення проблем, а також для збору відгуків та думок громадян.

Використання технології блокчейн для забезпечення прозорості та вірогідності в прийнятті рішень та розподілі ресурсів є предметом інтересу в академічних дослідженнях. Блокчейн, децентралізована та розподілена технологія цифрового реєстру, має потенціал революціонізувати різні галузі, надаючи безпечний та прозорий спосіб реєстрації транзакцій та відстеження активів. В контексті прийняття рішень та розподілу ресурсів блокчейн може забезпечити збільшену прозорість, відстежуваність та безпеку, тим самим покращуючи довіру та відповідальність у різних процесах [5].

Дослідження та розв'язання проблеми прозорого та демократичного долучення активних мешканців, ВПО, НУО до проєктів відбудови в Україні шляхом створення автоматизованої системи залучення громадян до прийняття рішень за допомогою засобів штучного інтелекту, чатботів та технології блокчейну є важливими інструментами у цьому процесі.

В результаті дослідження та аналізу були сформовані наступні етапи впровадження цифрових інструментів для підтримки прозорого та демократичного залучення громадян, ВПО та НУО до проєктів відбудови та трансформації:

- Аналіз потреб та цільових аудиторій: Проведення докладного аналізу потреб різних цільових аудиторій, включаючи мешканців, ВПО, НУО та інших зацікавлених сторін. Розробка профілів та потреби кожної групи.
- Розробка інтерактивного інформаційного порталу: Створення онлайн-платформи, на якій різні аудиторії можуть знайти інформацію про проєкти відбудови, стати частиною діалогу та приймати участь у прийнятті рішень.

- Використання штучного інтелекту та чатботів: Штучний інтелект та чатботи можуть допомогти автоматизувати обробку запитів користувачів та надавати індивідуальні відповіді та рекомендації.
- Використання технології блокчейну: Технологія блокчейну може бути використана для створення безпечного та прозорого механізму для відстеження та підтвердження витрат коштів на проекти відбудови.
- Залучення громадськості до процесу прийняття рішень: Система повинна забезпечити можливість залучення громадян до прийняття рішень щодо відбудови через голосування, обговорення проектів, анкети та інші інструменти зворотного зв'язку.
- Освіта та навчання громадян: Створення можливостей для навчання громадян щодо процесу відбудови, фінансів, управління проектами тощо.
- Моніторинг та звітність: Забезпечення системою моніторингу та звітності, яка дозволить слідкувати за впровадженням проектів відбудови та використанням коштів.
- Співпраця з міжнародними партнерами: Залучення міжнародних партнерів та організацій до підтримки та надання експертної допомоги у реалізації системи.
- Публічна свідомість та комунікація: Планування комунікаційної стратегії, щоб забезпечити прозорий обмін інформацією та спілкування між усіма сторонами.
- Залучення до реалізації та моніторингу: Залучення експертів, активістів, представників громадськості та інших стейкхолдерів до реалізації та моніторингу системи.

Загальний успіх системи залучення громадян до прийняття рішень у процесі відбудови та справедливої трансформації буде залежати від прозорості, діалогу та довіри між усіма сторонами. Проєкт відбудови та трансформації України вимагає новаторських підходів до залучення громадянського суспільства. Інноваційні інструменти, такі як штучний інтелект, чатботи та технологія блокчейну, створюють можливості для прозорого та демократичного процесу прийняття рішень. Цифрові інструменти відіграють критичну роль у забезпеченні широкого залучення громадян до процесів відбудови та трансформації в Україні. Шляхом створення доступних, ефективних та інтерактивних механізмів, ми можемо суттєво змінити спосіб, яким громадяни взаємодіють із владою та впливають на майбутнє своєї країни.

Література

1. Дашборд результатів опитування рівня залучення всіх зацікавлених до процесу відбудови / Дослідження Центру розвитку інновацій [Електронний ресурс]. Доступно: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiaMjcwZGVhOGUtNWE3YS00NDVhLWFjYTYtYTYxMmM1MzgwZTUwIiwidCI6IjA3MTI4NTIILWU1YjctNGFhNy1iYTY0LTVmNDNhMDZhZjBkMyIsImMiOiJ9&pageName=ReportSectionb24f6e7682157a234922>

2. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. Олександра Азархіна: “Кожен громадянин України може долучитися до процесу відбудови” [Електронний ресурс]. Доступно: <https://mtu.gov.ua/news/34623.html>

3. R. Raman, D. Buddhi, G. Lakhera, Z. Gupta, A. Joshi and D. Saini, "An investigation on the role of artificial intelligence in scalable visual data analytics," 2023 International Conference on Artificial Intelligence and Smart Communication (AISC), Greater Noida, India, 2023, pp. 666-670, doi: 10.1109/AISC56616.2023.10085495.

4. Johnson, Emily. “The Role of Chatbots in Citizen Engagement: A Case Study of Local Government Services.” Public Administration Review, vol. 40, no. 2, 2019, pp. 210-225.

5. Pilkington, M. 2016. Blockchain Technology: Principles and Applications. Available at: https://papers.ssrn.com/sol3/Papers.cfm?abstract_id=42662660

Анотація

Україна переживає період великих змін та викликів, пов'язаних із відбудовою та трансформацією суспільства. Щоб забезпечити не лише ефективність, а й справедливість цих змін, необхідно активно залучати громадян до процесу прийняття рішень. У цій доповіді розглянуто цифрові інструменти, що сприяють залученню громадянського суспільства до важливих рішень для майбутнього України.

Ключові слова: цифрові інструменти, залучення громадянського суспільства, прийняття рішень, відбудова, трансформація, Україна, штучний інтелект.

Abstract

Ukraine is undergoing a period of significant changes and challenges associated with the reconstruction and transformation of society. To ensure not only the efficiency but also the fairness of these changes, it is crucial to actively involve citizens in the decision-making process. This report examines digital tools that contribute to engaging civil society in crucial decisions for the future of Ukraine.

Keywords: digital tools, civil society engagement, decision-making, reconstruction, transformation, Ukraine, artificial Intelligence (AI).